

Xử lý ảnh số và video số

Bài giảng 6 (tt) : Phép biến đổi Hough

PGS.TS. Lý Quốc Ngọc

KHOA CÔNG NGHỆ THÔNG TIN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC KHOA HỌC TỰ NHIÊN

6. Phép biến đổi Hough

6.1. Giới thiệu

6.2. Phát hiện đoạn thẳng

6.3. Phát hiện đường tròn

6.4. Phát hiện đường cong tham số

6.5. Phát hiện đường cong không có phương trình tham số hoặc tường minh.

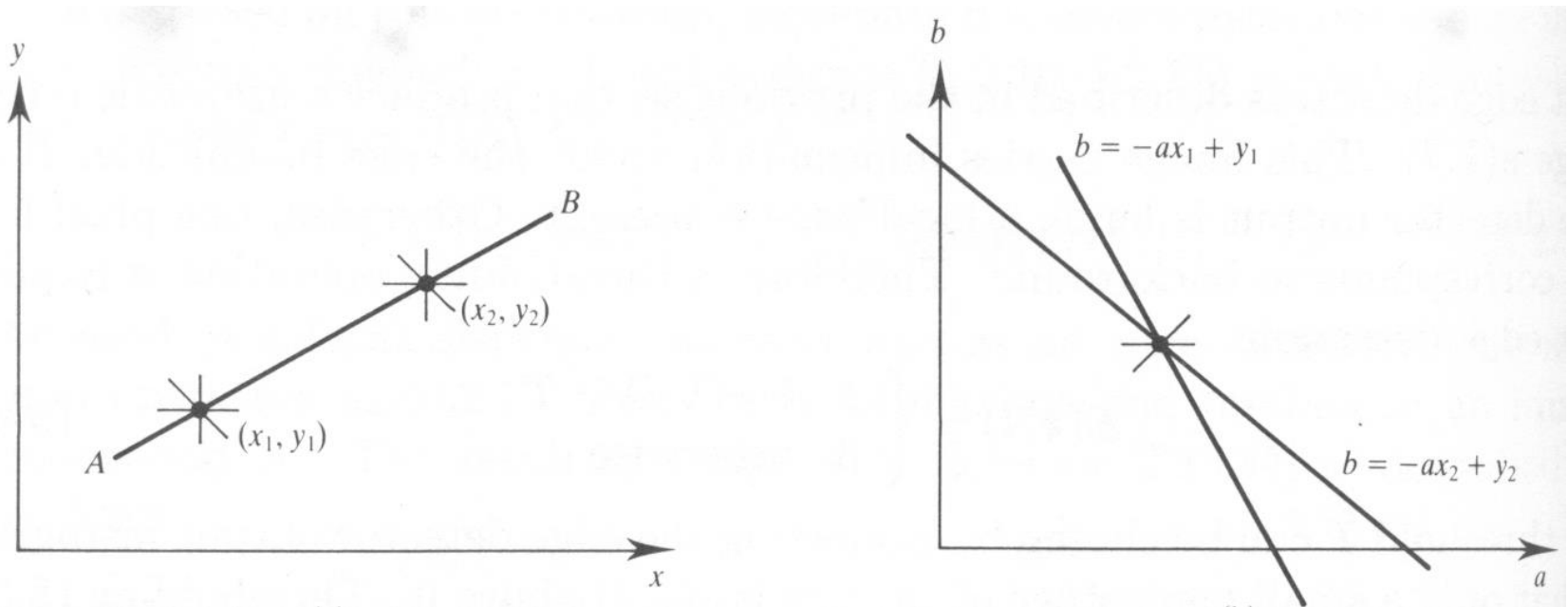
6. Phép biến đổi Hough

6.1. Giới thiệu

- Ảnh chứa các đối tượng với hình dạng, kích thước đã biết.
- Để định vị các đối tượng $\rightarrow$ tạo mask + di chuyển mask + tính độ tương quan giữa mask và vùng ảnh.
- Dùng phép biến đổi Hough (giảm độ phức tạp tính toán và tình trạng đối tượng bị che khuất).

6. Phép biến đổi Hough

6.2. Phát hiện đoạn thẳng

6. Phép biến đổi Hough

6.2. Phát hiện đoạn thẳng

- Phương trình đường thẳng

$$y = ax + b$$

- Đường thẳng qua (x_1, y_1) trong không gian (x, y) ứng với đường thẳng $b = -a.x_1 + y_1$ trong không gian tham số (a, b) .
- Đường thẳng qua (x_2, y_2) trong không gian (x, y) ứng với đường thẳng $b = -a.x_2 + y_2$ trong không gian tham số (a, b) .

6. Phép biến đổi Hough

6.2. Phát hiện đoạn thẳng

- Giao điểm (a', b') của hai đường trong không gian tham số (a, b) xác định đường thẳng qua (x_i, y_i) , $i=1, 2$.

6. Phép biến đổi Hough

6.2. Phát hiện đoạn thẳng

Giải thuật

B1. Rời rạc hóa không gian tham số và khởi động mảng $P(a,b)$.

$$a_1 \leq a \leq a_K; b_1 \leq b \leq b_L$$

B2. Với mỗi pixel (x_i, y_i) có giá trị 1 trong ảnh nhị phân, tính

$$b = -a.x_i + y_i$$

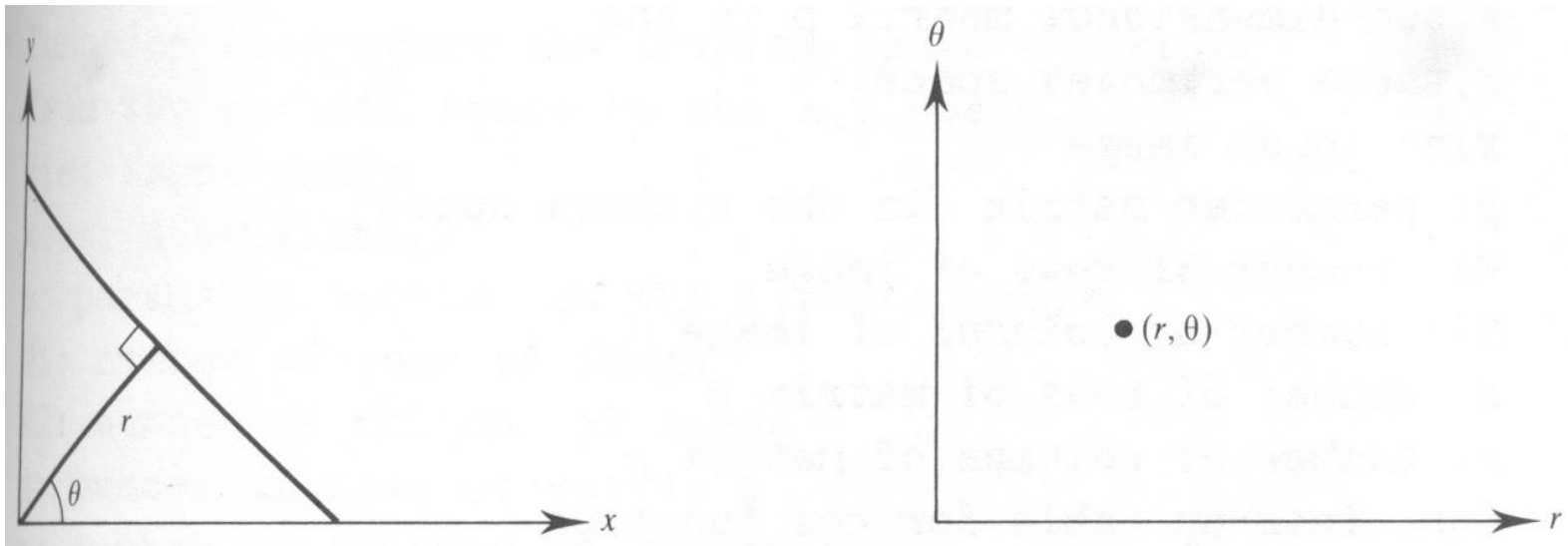
B3. Với mỗi $a_1 \leq a \leq a_K$, b được xác định và cập nhật

$$P(a,b) += 1$$

B4. Nếu $P(a,b) \geq T$ thì đường thẳng $y = a.x + b$ được xác nhận tồn tại.

6. Phép biến đổi Hough

6.2. Phát hiện đoạn thẳng

6. Phép biến đổi Hough

6.2. Phát hiện đoạn thẳng

$$r = x \cos \theta + y \sin \theta$$

$$-\sqrt{N_1^2 + N_2^2} \leq r \leq \sqrt{N_1^2 + N_2^2}$$

$$-\frac{\pi}{2} \leq \theta \leq \frac{\pi}{2}$$

6. Phép biến đổi Hough

6.3. Phát hiện đường tròn

$$(x - a)^2 + (y - b)^2 = R^2$$

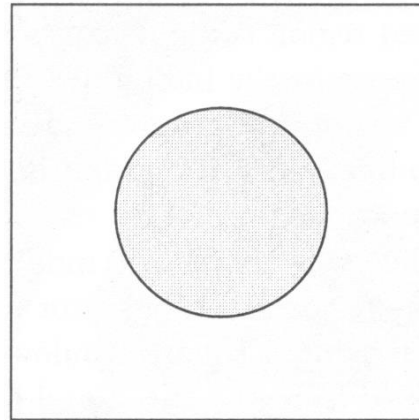
$$\begin{cases} x = a + R \cos \theta \\ y = b + R \sin \theta \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} a = x - R \cos \theta \\ b = y - R \sin \theta \end{cases}$$

6. Phép biến đổi Hough

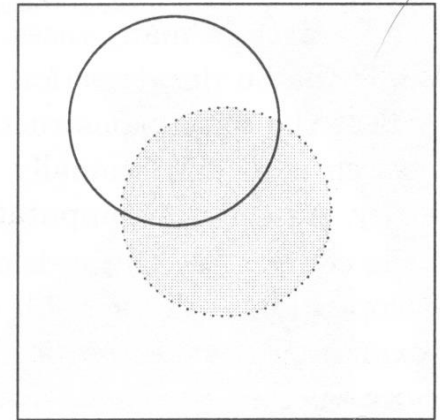
6.3. Phát hiện đường tròn

$$\begin{cases} x = a + R \cos \theta \\ y = b + R \sin \theta \end{cases}$$

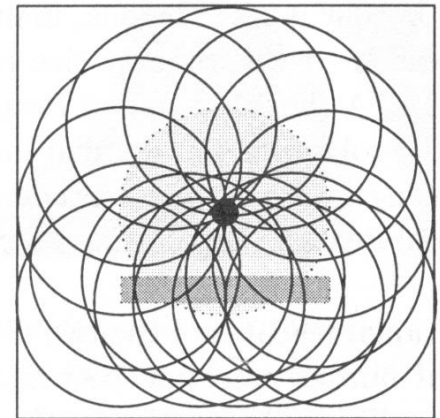
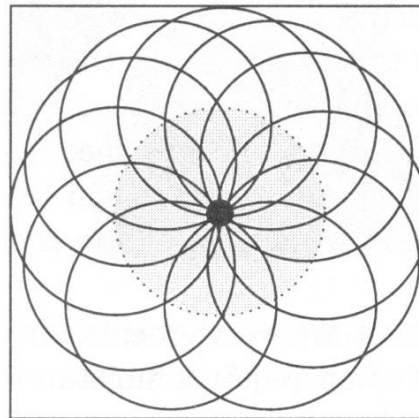
$$\Rightarrow \begin{cases} a = x - R \cos \theta \\ b = y - R \sin \theta \end{cases}$$

(a)

(b)

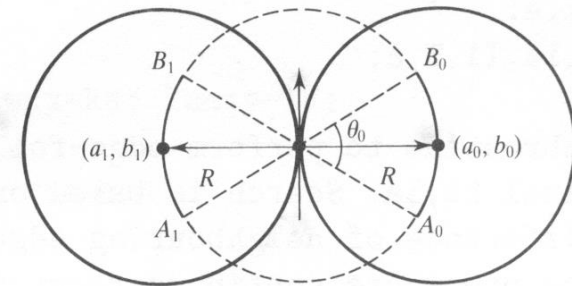
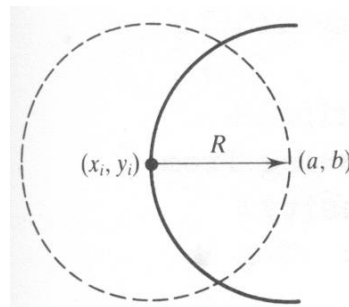

6. Phép biến đổi Hough

6.3. Phát hiện đường tròn

$$\begin{cases} x = a + R \cos \theta \\ y = b + R \sin \theta \end{cases}$$

$$\Rightarrow \begin{cases} a = x - R \cos \theta \\ b = y - R \sin \theta \end{cases}$$

6. Phép biến đổi Hough

6.3. Phát hiện đường tròn

Giải thuật

B1. Rời rạc hóa không gian tham số (r, a, b) và khởi động mảng $P(r, a, b)$.

$$0 \leq r \leq r_{\max}; a_1 \leq a \leq a_K; b_1 \leq b \leq b_L$$

B2. Với mỗi pixel (x_i, y_i) có giá trị 1 trong ảnh nhị phân, và với mỗi

$$0 \leq r \leq r_{\max}, \text{ tính } (a, b) \quad \begin{cases} a = x_i - r \cos \theta \\ b = y_i - r \sin \theta \end{cases}$$

B3. Với mỗi (r, a, b) được xác định, cập nhật

$$P(r, a, b) += 1$$

B4. Nếu $P(r, a, b) \geq T$ thì đường tròn tâm (a, b) bán kính r được xác nhận tồn tại.

6. Phép biến đổi Hough

6.4. Phát hiện đường cong tham số $f(x,a)=0$

Giải thuật

B1. Rời rạc hóa không gian tham số a và khởi động mảng $P(a)$.

B2. Với mỗi pixel (x_i, y_i) có giá trị 1 trong ảnh nhị phân, cập nhật $P(a)$ nếu $f(x,a)=0$

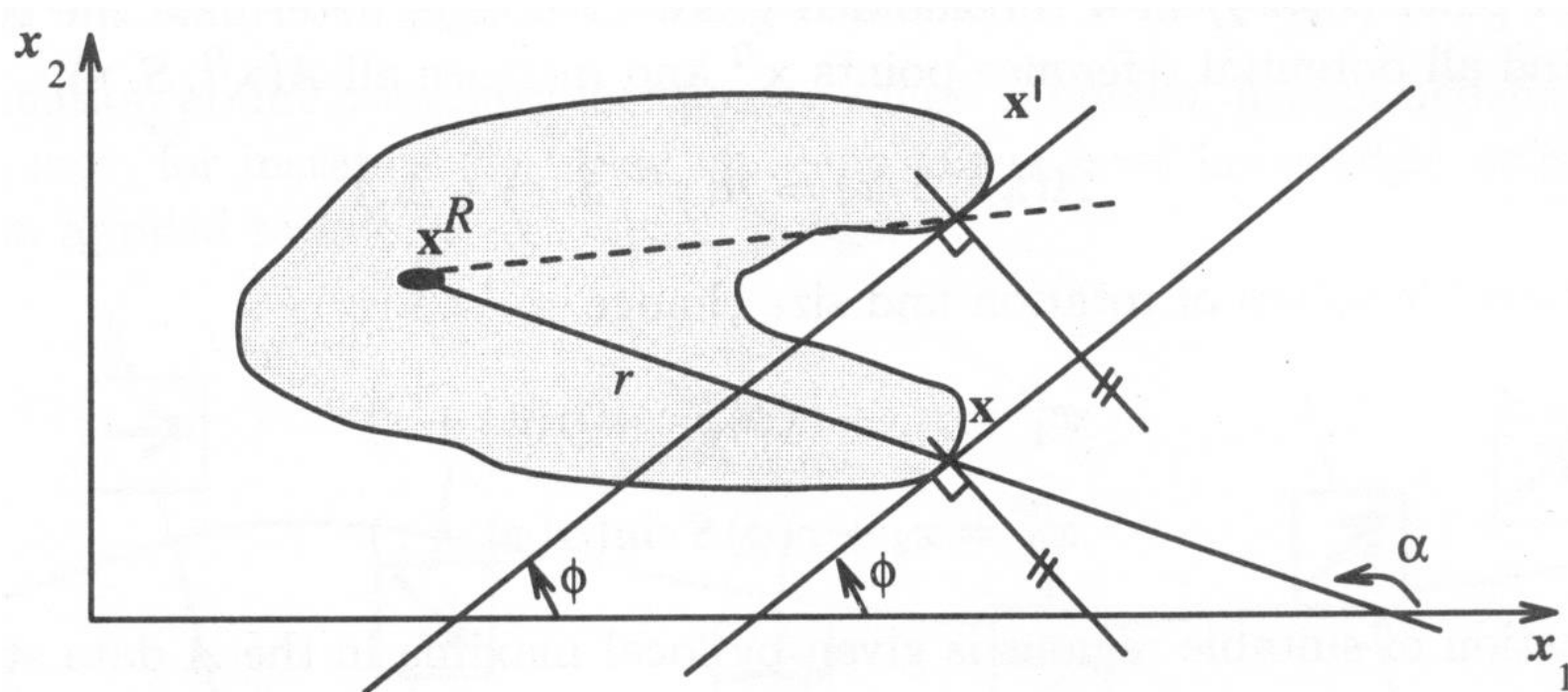
$$P(a) += 1$$

Với mọi a trong khoảng rời rạc.

B3. Xác định cực đại cực bộ của $P(a)$. Giá trị a làm $P(a)$ đạt cực đại cực bộ xác nhận sự tồn tại của đường cong tham số $f(x,a)=0$ trong ảnh.

6. Phép biến đổi Hough

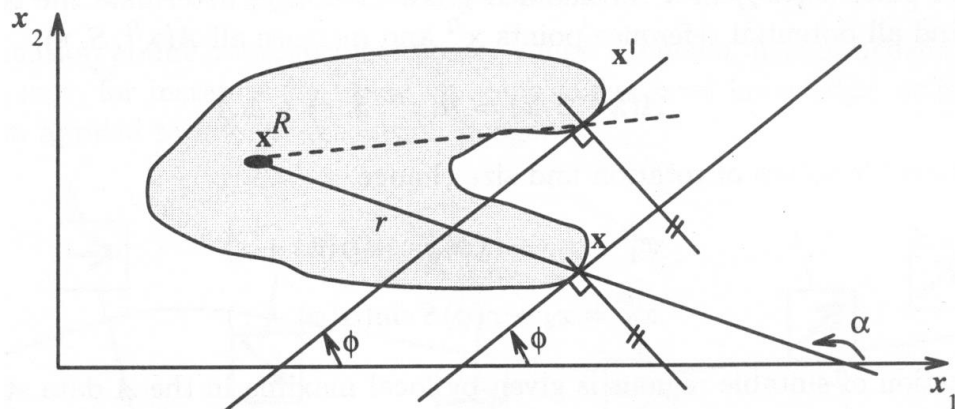
6.5. Phát hiện đường cong không có phương trình tham số hoặc tường minh.

6. Phép biến đổi Hough

6.5. Phát hiện đường cong không có phương trình tham số hoặc tường minh.

$$\begin{aligned}
 \phi_1 & (r_1^1, \alpha_1^1), (r_1^2, \alpha_1^2), \dots, (r_1^{n_1}, \alpha_1^{n_1}) \\
 \phi_2 & (r_2^1, \alpha_2^1), (r_2^2, \alpha_2^2), \dots, (r_2^{n_2}, \alpha_2^{n_2}) \\
 \phi_3 & (r_3^1, \alpha_3^1), (r_3^2, \alpha_3^2), \dots, (r_3^{n_3}, \alpha_3^{n_3}) \\
 \dots & \dots \\
 \phi_k & (r_k^1, \alpha_k^1), (r_k^2, \alpha_k^2), \dots, (r_k^{n_k}, \alpha_k^{n_k})
 \end{aligned}$$

6. Phép biến đổi Hough

6.5. Phát hiện đường cong không có phương trình tham số hoặc tường minh.

Giải thuật

B1. Xây dựng bảng R-table đối với đối tượng cần tìm.

B2. Tạo mảng tích lũy A chứa các tham số và khởi động A

$$A(x^R, S, \tau) = 0$$

B3. Với mỗi pixel (x_1, x_2) có giá trị 1, tính $\Phi(x)$, tìm tất cả các điểm tham chiếu x^R và cập nhật $A(x^R, S, \tau) += 1$ với mọi (S, τ)

$$x_1^R = x_1 + r(\phi)S \cos(\alpha(\phi) + \tau)$$

$$x_2^R = x_2 + r(\phi)S \sin(\alpha(\phi) + \tau)$$

B4. Vị trí của đối tượng cần tìm được xác định bởi các tham số làm cực đại $A(x^R, S, \tau)$